

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma 2026

Sivistyslautakunta 23.4.2026

Sisällys

1. Perusopetuksen valmistavan opetuksen lähtökohdat	2
2. Perusopetuksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma	3
3. Perusopetuksen valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt.....	4
3.1. Yleiset tavoitteet ja yhteistyö esi- tai perusopetuksen kanssa	4
3.2. Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	6
3.3. Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	7
4. Toimintakulttuuri	8
4.1. Oppimisympäristöt ja työtavat	9
4.2. Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet	10
5. Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen	11
6. Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki	12
6.1. Opetuksen eriyttäminen	13
6.2. Kodin ja koulun yhteistyö.....	14
6.3. Opiskeluhoolto.....	15
6.4. Oppilaanohjaus	16
6.5. Suunnitelma kasvatustieteellisten ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista	17
7. Oppilaan arviointi	18
8. Todistukset.....	19
9. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana	19
Liite	20

1. Perusopetuksen valmistavan opetuksen lähtökohdat

Perusopetuslaissa säädetään maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta ja perusopetuksessa järjestettävästä valmistavan opetuksen lisäopetuksesta. Edellä mainittua opetusta järjestetään sellaiselle ulkomaalaistaustaiselle oppilaalle, joka ei ole syntynyt Suomessa. (Perusopetuslaki 5 §) Tässä asiakirjassa perusopetukseen valmistavaan opetukseen esiopetuksessa osallistuvasta lapsesta käytetään termiä oppilas.

Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen/ruotsin kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Opetuksen tavoitteena on lisäksi tukea oppilaiden oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurisen taustan tuntemusta. Opetuksen tavoitteet on tarkemmin määriteltävä valmistavan opetuksen oppilaan omassa opinto-ohjelmassa. Tavoitteiden määrittelyn lähtökohtana ovat oppilaan suomen/ruotsin kielen taito, oppilaan ikätaso ja oppimisedellytykset sekä oppilaan mahdollinen aikaisempi varhaiskasvatukseen ja/tai esiopetukseen osallistuminen tai koulunkäyntihistoria.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen tai esiopetukseen jo ennen edellä todettujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan perusopetusta tai esiopetusta. Jos oppilaan arvioidaan tarvitsevan erityisen vahvaa opetuskielen taidon tukea valmistavan opetuksen vähimmäistuntimäärän täyttymisen jälkeen, hänet voidaan ohjata perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen (Perusopetuslaki 5 §).

Perusopetuslain (20 a §, 30 §) mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös yhdelle oppilaalle. Opetusryhmät muodostetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että ryhmäjako edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistaa opetussuunnitelman mukaisten ja oppilaiden omissa opinto-ohjelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. Perusopetukseen valmistavaa opetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. (Perusopetuslaki 3 a §.) Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvatut oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt (Perusopetuslaki 20 b §) luovat pohjan myös perusopetukseen valmistavalle opetukselle.

Valmistavan opetuksen aikana oppilaita integroidaan esi- tai perusopetukseen, oppilaan ikätasoa vastaaviin suomen-/ruotsinkielisiin opetusryhmiin oman opinto-ohjelman mukaan oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellyllä tavalla. Integroinnin tavoitteena on edistää kotoutumista, opiskeluvaikeuksien ja

suomen/ruotsin kielen taidon kehittymistä sekä laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden sisältöjen omaksumista.

Loimaan kaupungin perusopetuksessa valmistavan opetuksen laajuus on 6 – 10 -vuotiailla 24 tuntia viikossa ja tätä vanhemmilla 27 tuntia viikossa.

Loimaalla perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään ryhmämuotoisesti tai inklusiivisena valmistavana opetuksena perusopetusryhmän yhteydessä riippuen lapsen/nuoren aikaisemmasta kouluhistoriasta sekä valmiuksista seurata opetusta.

Inklusiivista valmistavaa opetusta voidaan järjestää jo suomen kieltä hieman osaaville oppilaille lähikoulussa. Inklusiiviseen valmistavaan opetukseen voidaan ottaa myös oppilaita, jotka eivät osaa lainkaan suomen kieltä.

Ryhmäkohtaisen valmistavan opetuksen ryhmäkoko on pääsääntöisesti enintään 8 – 10 oppilasta. Ryhmäkoon tulee tukea oppilaan kasvua ja kehitystä sekä mahdollistaa opetussuunnitelman ja oppilaan opinto-ohjelman mukaisten tavoitteiden saavuttaminen. Opetusta voidaan antaa ryhmissä, joissa on erikäisiä oppilaita. Ryhmämuotoista valmistavaa opetusta järjestetään tarvittaessa Keskuskoululla ja/tai Hirvikosken yhtenäiskoulussa.

2. Perusopetuksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma

Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä perusopetukseen valmistavaa opetusta varten opetussuunnitelma. Lähtökohdan opetussuunnitelman laatimiselle muodostavat perusopetuslaki ja -asetus, valtioneuvoston asetuksessa (422/2012) määritellyt yleiset ja perusopetukseen valmistavaa opetusta koskevat valtakunnalliset tavoitteet, nämä Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet 2015 sekä soveltuvin osin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa kuvataan

- toimintakulttuuri ja sen periaatteet
- opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt
- periaatteet oppilaan oman opinto-ohjelman laatimiseksi
- opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma
- ohjaustoiminta oppimisen tukena
- oppimisen ja koulunkäynnin tuki ja esiopetusikäisten osalta oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki
- suunnitelma kasvatustieteellisten ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista
- integraatio esi- tai perusopetukseen ja yhteistyö esi- tai perusopetuksen kanssa valmistavan opetuksen aikana ja oppilaan siirtyessä esi- tai perusopetukseen

- kodin ja esiopetuksen/koulun yhteistyö
- yhteistyö muiden tahojen kanssa
- oppilaan arviointi ja todistukset.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijaan suunnitelma voidaan laatia enintään kahdeksi tai kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuussuunnitelma voi sisältyä opetussuunnitelmaan.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetusta varten. Opetuksen tavoitteiden määrittelyssä, sisältöjen valinnassa ja opetusjärjestelyissä otetaan huomioon, että oppilaat ovat iältään, opiskeluvaiheeltaan ja taustaltaan erilaisia.

3. Perusopetuksen valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

3.1. Yleiset tavoitteet ja yhteistyö esi- tai perusopetuksen kanssa

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen/ruotsin kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetusta varten.

Valmistavassa opetuksessa kehitetään oppilaan laaja-alaista osaamista sekä annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa ja mahdollisuuksien mukaan oppilaan omassa äidinkielessä oppilaan omassa opinto-ohjelmassa tarkemmin määritellyllä tavalla. Opetus on kielitietoista. Laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Esiopetusikäisten perusopetukseen valmistavassa opetuksessa keskitytään esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden sisältöihin ja oppimiskokonaisuuksiin.

Opetuksen tavoitteiden määrittelyssä, sisältöjen valinnassa ja opetusjärjestelyissä otetaan huomioon oppilaiden ikä, opiskeluvaiheet ja tausta. Opetusta eriytetään oppilaiden ikä- ja kehitysvaiheiden mukaisesti. Oppilaiden kielelliset valmiudet sekä kulttuurinen tausta otetaan huomioon, ja jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä tuetaan monipuolisesti. Oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus edistää opetettavien sisältöjen omaksumista. Valmistava opetus edistää sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaalla on heikko luku- ja/tai kirjoitustaito, tulee oppilaan oman opinto-ohjelman tavoitteet asettaa siten, että oppilas saa omalle taito- ja ikätasolleen soveltuvaa luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Jos oppilaalla on mahdollisuus osallistua perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetukseen, voidaan myös tällä opetuksella edistää esimerkiksi oppilaan luku- ja kirjoitustaitoa.

Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen ja varmentamiseen varataan riittävästi aikaa. Oppilaan omassa opinto-ohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota riittävään ja oikea-aikaiseen tukeen perusopetukseen siirryttäessä. Tarvittaessa oppilas voi jatkaa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, jos perusopetuksen järjestäjä tämän mahdollistaa. Valmistavan opetuksen päätyttyä oppilas siirtyy perusopetukseen, jossa hän voi tarpeen mukaan opiskella myös perusopetuksessa järjestettävässä valmistavan opetuksen lisäopetuksessa ja/tai edetä opinnoissaan tavoitekokonaisuuksittain.

Yhteistyö esi- tai perusopetuksen kanssa on valmistavan opetuksen aikana ensiarvoisen tärkeää eri oppiaineiden tai oppimiskokonaisuuksien opiskeluun integroinnissa ja oppilaiden osallisuuden vahvistamisessa. Erityisesti ryhmämuotoisessa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa tulee kiinnittää huomiota siihen, että valmistavan opetuksen oppilaat tulevat osaksi koulu yhteisöä.

Loimaan kaupungin perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaalle tehdään oma opinto-ohjelma. Opinto-ohjelmaan kirjataan oppilaan taustatiedot ja koulunkäyntihistoria. Oppilaalle määritellään henkilökohtaiset valmistavan vaiheen opiskelutavoitteet. Tavoitteiden laadinnan pohjana ovat oppilaan aiemmat tiedot ja taidot. Suomen kielen opiskelua painotetaan. Opinto-ohjelmaa täsmennetään oppilastuntemuksen karttuessa ja se päivitetään vähintään lukukausittain yhdessä oppilaan huoltajien kanssa.

Opinto-ohjelman lähtökohtina ovat suomen kielen opiskelu, matemaattisten perustaitojen vahvistaminen, reaaliaineiden ja kielten opiskelu soveltuvin osin luokka-astetasoisesti sekä opiskelu- ja kansalaistaitojen vahvistaminen.

Oppilas integroidaan yleisopetuksen ryhmään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa niissä oppiaineissa, jotka katsotaan oppilaan kannalta sopiviksi. Valmistavassa opetuksessa olevan oppilaan integrointi perusopetuksen ryhmiin tukee hänen kotoutumistaan, suomen kielen oppimistaan ja oppiaineiden sisältöjen omaksumista. Integraation onnistumisen kannalta valmistavan opetuksen opettajan ja perusopetuksen opettajan tiivis yhteistyö on välttämätöntä. Integrointi aloitetaan taito- ja taideaineissa tai esimerkiksi vieraassa kielessä oppilaan edellytysten ja aikaisempien opintojen perusteella ja sitä laajennetaan muihin oppiaineisiin oppilaan opinto-ohjelman mukaisesti.

Oppilaan kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan edistetään tutustumalla ikätasoisesti Loimaan kaupungin palveluihin sekä suomalaiseen kulttuuriin ja

yhteiskunnan toimintaan. Oppilaalle annetaan tietoa siitä, miten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa toteutetaan suomalaisessa yhteiskunnassa.

Valmistavassa opetuksessa opetetaan ensisijaisesti suomenkielistä luku- ja kirjoitustaitoa. Varsinkin alussa harjoitellaan suomalaisia kirjainmuotoja, kirjain äänne vastaavuutta sekä tavuttamista. Tavoitteena on pyrkiä lausetasoiseen luku- ja kirjoitustaitoon valmistavan opetuksen aikana. Kielenkehityksen asteikolla pyrkimys on saavuttaa A1-taso kielellisillä osa-alueilla valmistavan opetuksen aikana. Yläkoulussa tavoitteena on pyrkiä tekstitasoiseen lukutaitoon, joka vastaa A2-tasoa kielellisillä osa-alueilla valmistavan opetuksen aikana. Opetuksen yleisenä tehtävänä on edistää oppilaiden yksilöllisten edellytysten pohjalta itsensä ilmaisemisen ja vuorovaikutuksen taitoja, kielellistä tietoisuutta sekä kehittää kuuntelemisen, puhumisen, lukemisen ja kirjoittamisen perustaitoja. Opetuksen tehtävänä on kiinnostuksen ja innostuksen vahvistaminen kielelliseen ilmaisuun.

Valmistavan opetuksen jälkeen oppilas siirtyy yleisopetuksen ryhmään ja on oikeutettu S2-opetukseen.

3.2. Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnoissa, joiden tavoitteena on kehittyvä peruskielitaito (Kehittyvän kielitaidon asteikko, suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus).

Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetuksen lähtökohtana ovat oppilaalle koulussa ja arjessa merkitykselliset tekstilajit ja kielenkäyttötilanteet. Niiden avulla tarkastellaan kielen muotoja, merkityksiä ja käyttöä. Vuorovaikutustilanteita mallinnetaan, pohjustetaan ja harjoitellaan yhdessä opettajan ja vertaisten tuella.

Opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetussuunnitelman perusteita. Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnot ovat pohjana kaikille muille opinnoille.

Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan varhaiskasvatukseen ja/tai esiopetukseen osallistuminen ja koulunkäyntihistoria ja hänen jo mahdollisesti hallitsemansa suomen/ruotsin kielen taito. Oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellään taito- ja ikätason mukaiset suomen/ruotsin kielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt.

Oppilaan oman äidinkielen tukeminen

Oppilaan oman äidinkielen tukemisen tavoitteena on vahvistaa ja edistää äidinkielen osaamista, kulttuuritaustan tuntemusta ja kulttuuri-identiteetin kehittymistä. Oman äidinkielen hyvä osaaminen luo edellytyksiä myös suomen/ruotsin kielen oppimiselle.

Jos oppilaalla on mahdollisuus osallistua perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetukseen, opetus noudattaa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden liitteessä kuvattuja oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteita, sisältöjä ja oppilaan oppimisen arviointia. Oppilaan oman

äidinkielen hallintaa ja sen säilymistä tuetaan myös eri tavoin yhteistyössä perheen ja muiden tahojen kanssa.

Muut kielet

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita soveltuvin osin. Oppilaan vieraan kielen opinnot järjestetään kunnan kieliohjelman mukaisesti. Oppilaan kielelliset valmiudet ratkaisevat, missä määrin hänen omaan opinto-ohjelmaansa voidaan sisällyttää vieraiden kielten opiskelua perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana.

Oppilaan henkilökohtaiset suomen kielen opiskelun tavoitteet kirjataan oppilaan opintoja varten tehtävään suunnitelmaan. Valmistavassa opetuksessa keskitytään soveltuvin osin perusopetuksen S2-oppimäärän mukaisten sisältöjen omaksumiseen toiminnallisesti erilaisissa oppimisympäristöissä. Opetuksen lähtökohtana on kielen käyttö eri tilanteissa. Kielitaito kehittyy kotona, koulussa ja vapaa-ajalla.

Oman äidinkielen opiskelun merkitystä korostetaan kodin ja koulun yhteistyötapaamisissa. Oppilaan omaa kieli- ja kulttuuri-identiteettiä tuetaan ja häntä kannustetaan vahvistamaan oman äidinkiелensä osaamista esimerkiksi omakielisen kirjallisuuden kautta.

Vieraiden kielten opiskelussa lähtökohtana on oppilaan aiempi osaamistaso. Valmistavan opetuksen aikana pyritään siihen, että oppilas pystyy jatkamaan vieraan kielen opiskelua perusopetukseen siirtyessään.

3.3. Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Valmistavan opetuksen muiden oppiaineiden opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan mahdolliset aikaisemmat opinnot ja tuleva perusopetuksen vuosiluokka. Valmistavan opetuksen aikana muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja sisällöt noudattavat soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Sisältöjä suunniteltaessa otetaan huomioon kullekin oppiaineelle ominaiset tekstit ja niiden tyypilliset piirteet ja käyttötilanteet sekä oppiainekohtaisen sanavaraston vahvistaminen.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana opiskeltavat oppiaineet ja sisällöt valitaan siten, että oppilas pystyy valmistavan opetuksen jälkeen opiskelemaan hänelle osoitettavassa esi- tai perusopetuksen ryhmässä. Lähtökohtana suunnittelulle ovat esiopetukselle asetetut tavoitteet tai perusopetuksen kyseisten vuosiluokkien opetuksen tehtävä ja vuosiluokkien välisten siirtymävaiheiden kuvaus sekä vuosiluokilla opiskeltavat oppiaineet. Eri tiedonalojen tekstitaitojen opetuksessa on tarkoituksenmukaista tehdä yhteistyötä perusopetuksen kanssa.

Valmistavassa opetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota matemaattisen osaamisen vahvistamiseen, jotta oppilaalla on riittävä perusta matematiikan

opiskeluun perusopetuksessa valmistavan opetuksen jälkeen. Keskeistä on tukea oppilaan lukumääräisyyden tajun, matemaattisten suhteiden ymmärtämisen, laskemisen taitojen ja aritmeettisten taitojen hallintaa.

Oppilaan äidinkieltä tai muuta aiempaa opiskelukieltä voidaan hyödyntää eri tiedonalojen sisältöjen oppimisen tukena. Omalla äidinkielellä annettu opetus ja tuki edistää oppilaan opiskelua ja kotoutumista. Omakielisen opetuksen ja tuen avulla saatu lisätieto oppilaan osaamisen tasosta auttaa muiden oppiaineiden tavoitteiden asettamisessa. Näin oppilas voi edistyä opinnoissaan, vaikka suomen/ruotsin kielen taidot kehittyisivätkin muita taitoja hitaammin. Omakielistä opetusta ja tukea annetaan oppilaan tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan.

Opetuksessa voidaan hyödyntää myös oppilaiden tietämystä oman kieli- ja kulttuurialueensa luonnosta, elämäntavoista, historiasta ja yhteiskunnasta, kielistä ja kulttuureista eri tiedonalojen sisältöjä opiskeltaessa.

Oppilaan muiden oppiaineiden sisällöt määritellään oppilaan aikaisempien tietojen ja taitojen perusteella. Tavoitteena opiskelulle ovat oppiaineen keskeisen sanaston hallinta sekä työtapojen ja- välineiden tuntemus. Valmistava opetus on kielitietoista: suomen kieltä opetetaan ja opitaan kaikissa oppiaineissa ja kaikissa tilanteissa päivän aikana. Oppilaan omaa kulttuuri-identiteettiä vahvistetaan kannustamalla oppilasta havainnoimaan eroja ja yhtäläisyyksiä suomalaisissa ja oman kotimaan tavoissa, ilmiöissä, kielessä ja kulttuurissa.

Valmistavan opetuksen aikana oppilas osallistuu samojen taide- ja taitoaineiden opiskeluun kuin hänen ikätasonsa oppilaat perusopetuksessa. Opetuksen tavoitteena on tutustuttaa oppilas kyseisten aineiden keskeisiin työskentelytapoihin, menetelmiin ja käsitteistöön ja tarjota samalla valmiudet opiskella näitä aineita perusopetuksessa. Taide- ja taitoaineiden opiskelu on tärkeää vastapainoa vaativalle kielenopiskelulle ja antaa oppilaalle mahdollisuuden käyttää taitojaan, lahjakkuuttaan ja luovuuttaan.

Sisältöjen määrittelyssä hyödynnetään sen luokka-asteen opetussuunnitelmaa, jolle oppilas sijoittuu valmistavan vaiheen jälkeen. Huolellisella suunnittelulla varmistetaan sujuva siirtyminen perusopetukseen. Kun oppilas on siirtymässä perusopetuksen ryhmään, VALMO-opettaja keskustelee tulevan luokanopettajan tai luokanvalvojan kanssa oppilaan kehittyvän kielitaidon vaiheesta sekä oppiaineiden opiskelun vahvuuksista ja tuen tarpeista.

4. Toimintakulttuuri

Yhteisön toimintakulttuuri on sen historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutunut tapa toimia. Koska perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat tulevat hyvinkin erilaisista kulttuurisista taustoista ja koulukulttuureista, on tärkeää luoda ja kehittää yhteistä toimintakulttuuria. Perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuri rakentuu oppivan yhteisön periaatteille. Se tukee kaikkien

yhteisön jäsenten hyvinvointia ja oppimista. Se on jatkuvan kehittämisen kohde ja osa koko koulun toimintakulttuuria. Perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuurin määrittelemisessä voidaan hyödyntää myös esiopetuksen tai perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita 2014. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat keskeinen osa myös perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria.

Loimaan kaupungissa perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuri noudattaa perusopetuksen opetussuunnitelmassa määriteltyä toimintakulttuuria. Oppilaan osallisuutta yhteisen toimintakulttuurin luomisessa tuetaan yksilö-, ryhmä- ja yhteisötasolla.

Tavoitteena on hyvin toimiva ryhmä ja yhteisö, jossa oppilaat voivat hyvin ja kaikilla on mahdollisuus oppia. Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta omasta opiskelustaan ja koulunkäynnistään ikätasonsa mukaisesti, ohjataan omien tavoitteiden asettamisessa sekä oppimisen suunnittelussa ja arvioinnissa. Valmistavan opetuksen oppilaat ovat osa oman koulunsa kouluyhteisöä, joten yhteistä toimintakulttuuria luodaan myös koko koulun tasolla. Oppilas kuuluu kouluyhteisöön sen yhdenvertaisena jäsenenä, hänen toiminnallaan on merkitystä ja hän voi vaikuttaa ympäristönsä ja yhteisönsä asioihin.

4.1. Oppimisympäristöt ja työtavat

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa hyödynnetään kokemuksellisia ja toiminnallisia oppimisympäristöjä ja monipuolisia opetusmenetelmiä ja työtapoja. Monipuoliset oppimisympäristöt tarjoavat oppilaalle mielekkäitä ja monipuolisia tilanteita käyttäen kieltä eri kommunikaatioympäristöissä. Erilaiset tilanteet kehittävät oppilaan kykyä toimia sekä itsenäisenä yksilönä että yhteisön jäsenenä ja antavat valmiuksia elinikäiseen oppimiseen. Erilaiset oppimisympäristöt tutustuttavat oppilasta myös suomalaiseen kulttuuriin ja edistävät hänen kotoutumistaan lähiympäristöön sekä laajemmin suomalaiseen yhteiskuntaan.

Perusopetukseen valmistava opetus niveltyy osaksi perusopetusta tai esiopetusta ja koulussa tai esiopetusyksikössä vallitsevaa toimintakulttuuria, mutta vaikuttaa myös muun koulun toimintakulttuurin ja käytänteiden kehittämiseen. Oppilaat oppivat valmistavan opetuksen aikana perusopetuksen työtapoja, jotka ovat monipuolisia, oppilasta aktivoivia ja eriyttäviä. Tavoitteena on, että oppilaat pystyvät vähitellen myös itse asettamaan itselleen oppimistavoitteita sekä harjaantuvat oppimaan oppimisen taidoissaan.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana on tarpeen oppia vähitellen myös itsenäistä työskentelyä, tiimityöskentelyä, tieto- ja viestintäteknologisia taitoja ja tiedonhakutaitoja. Oppiminen on sidoksissa oppilaan aiempiin tietoihin ja oppimisstrategioihin ja on siten jokaisella yksilöllistä.

Koska eri oppiaineet ja niiden tavat käyttää kieltä ovat keskeisiä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, opetus edellyttää kielitietoisia työtapoja kaikissa oppiaineissa. Erilaisten tekstien lukemisen, ymmärtämisen, tulkitsemisen ja

tuottamisen taidot ovat keskeisiä. Kielitietoiset työtavat edellyttävät opettajien yhteistyötä ja yhteistä ymmärrystä kielen merkityksestä oppimisessa.

Valmistavan opetuksen oppilaat kuuluvat oman koulunsa kouluyhteisöön. He osallistuvat koko koulun yhteisiin tapahtumiin täysivaltaisina yhteisön jäseninä. Mahdollisuuksien mukaan oppilas osallistuu tulevan perusopetuksen ryhmänsä mukaiseen toimintaan, kuten oppitunneille, opintokäynneille yms. Osallisuuden kokemus vahvistaa oppilaan kotoutumista. Oppilasta kannustetaan osallistumaan koululaisille suunnattuun harrastustoimintaan.

Työtavat valitaan monipuolisesti. Oppilaan aiempaa osaamista vahvistetaan ja uusiin työtapoihin tutustutaan ohjastusti. Kielitietoinen opetus on toiminnan kulmakivi: oppilasta tuetaan kielitaidon kehittämisessä niin oppiaineiden kuin oman toiminnan sanallistamisen osalta. Oppilasta autetaan kehittämään opiskelutaitojaan. Häntä ohjataan itsenäiseen työskentelyyn ja tiedonhakuun sekä annetaan valmiuksia perusopetuksessa tarvittaviin työtapoihin, kuten pari- ja tiimityöskentelyyn. Tieto- ja viestintäteknologian käyttö on olennainen osa opiskelua.

4.2. Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Opetuksen eheyttäminen on tärkeä osa perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria. Sen tavoitteena on auttaa oppilaita yhdistämään suomen/ruotsin kielen sekä eri oppiaineiden tai esiopetuksen oppimiskokonaisuuksien tietoja ja taitoja sekä jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Kokonaisuuksien tarkastelu ja tiedonaloja yhdistelevät, tutkivat työskentelyjaksot ohjaavat oppilaita soveltamaan tietojaan ja tuottavat kokemuksia osallistumisesta tiedon yhteisölliseen rakentamiseen. Oppilaat voivat näin hahmottaa koulussa opiskeltavien asioiden merkitystä oman elämän ja yhteisön sekä yhteiskunnan ja ihmiskunnan kannalta. Samalla he saavat aineksia maailmankuvansa laajentamiseen ja jäsentämiseen.

Opetuksen eheyttäminen edellyttää sekä opetuksen sisältöä että työtapoja koskevaa pedagogista lähestymistapaa, jossa kunkin oppiaineen opetuksessa ja erityisesti oppiainerajat ylittäen tarkastellaan todellisen maailman ilmiöitä tai teemoja kokonaisuuksina. Eheyttämisen tapa ja kesto voivat vaihdella oppilaiden tarpeista ja opetuksen tavoitteista riippuen.

Suomen/ruotsin kielen sekä muiden oppiaineiden muodostamat monialaiset oppimiskokonaisuudet edistävät perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaan laaja-alaisen osaamisen kehittymistä. Oppimiskokonaisuuksien aiheet suunnitellaan paikallisesti ilmentämään perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuurin periaatteita.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään paikallisia voimavaroja ja mahdollisuuksia. Oppimiskokonaisuudet tarjoavat hyvän tilaisuuden koulun ja muun yhteiskunnan väliselle yhteistyölle. Käsiteltävien asioiden paikallisuus, ajankohtaisuus ja yhteiskunnallinen

merkittävyys luovat lisämotivaatiota sekä opettajille että oppilaille. Oppimiskokonaisuuksien sisällöiksi etsitään toimintakulttuurin periaatteiden mukaisia, oppilaita kiinnostavia sekä oppiaineiden ja opettajien väliseen yhteistyöhön soveltuvia teemoja. Niiden opiskelussa käytetään suomen/ruotsin kielen taitoa kehittäviä sekä eri oppiaineille ominaisia tarkastelutapoja, käsitteitä ja menetelmiä.

Opetussuunnitelmaan voidaan liittää monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista tukevia yhteistyösuunnitelmia koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Loimaan kaupungin valmistavan opetuksen oppilaat osallistuvat soveltuvien osien koulun yhteisiin monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin. Toteuttamisessa otetaan huomioon oppilaiden kehittyvän kielitaidon vaihe ja erilaiset kulttuuritaustat.

5. Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen

Koska perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden kielitaito ja muut valmiudet vaihtelevat, perusopetukseen valmistavaa opetusta varten ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa tai oppimäärää, vaan jokaiselle oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma.

Oppilaan omaan opinto-ohjelmaan kirjataan

- oppilaan lähtötaso, kuten koulunkäyntihistoria, kielitaito ja oppilaan vahvuudet
- oppilaan henkilökohtaiset oppimistavoitteet, joita tarkistetaan säännöllisin väliajoin
- opiskeltavat oppiaineet tai oppimiskokonaisuudet, ja niiden tuntimäärät sekä opetuksen sisältö
- oppilaan opinnot valmistavan opetuksen opetusryhmässä ja integrointi esi- tai perusopetukseen
- ohjauksen järjestäminen ja mahdollisesti tarvittavat tukitoimet.

Mikäli oppilas on ilman huoltajaa alaikäisenä maahan tullut tai muu maahanmuuttajalapsi tai -nuori, jolle laaditaan kotoutumisen edistämiseksi annetun lain (681/2023) mukainen kotoutumissuunnitelma, voi oppilaan oma opinto-ohjelma olla osa sitä.

Oppilaan opinto-ohjelma laaditaan Wilmassa olevalle lomakkeelle (suunnitelma opintoja varten).

Opinto-ohjelma laaditaan ja tarkistetaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja oppilasta opettavien opettajien kanssa. Opinto-ohjelma tarkistetaan kerran

lukukaudessa ja aina tarvittaessa. Kun oppilas siirtyy perusopetukseen valmistavasta opetuksesta perusopetukseen tai muihin jatko-opintoihin, hänen oma opinto-ohjelmansa välitetään tulevaan kouluun tai oppilaitokseen.

VALMO-opettaja on vastuussa oppilaan opinto-ohjelman laatimisesta. Opinto-ohjelmassa painotetaan suomen kielen oppimista. Oppilaan osaamisen taso eri oppiaineissa kartoitetaan. Tarvittaessa opetus aloitetaan luku- ja kirjoitustaidon sekä matematiikan alkeiden opetuksesta. Olennaista on opettaa perustaitoja, joita oppilas tarvitsee siirtyessään perusopetukseen.

Ennen valmistavan opetuksen päättymistä ja oppilaan siirtymistä perusopetukseen hänelle tehdään tarvittaessa tuen tarpeen arviointi ja suunnitelma. Arvioinnissa pohditaan, riittääkö oppilaan tueksi ryhmäkohtainen tuki vai tarvitseeko hän oppilaskohtaisia tukitoimia. Arvioinnin tekevät valmo-opettaja ja perusopetuksen vastaanottava opettaja.

Valmistavassa opetuksessa oppilas opiskelee tavallisesti perusopetuksen oppimääriä soveltuvien osien, mutta oppilaalla saattaa olla edellytyksiä opiskella jotakin oppiainetta perusopetuksen oppimäärän tavoitteiden mukaan. Perusopetuksen oppimäärän mukainen opiskelu kirjataan oppilaan opinto-ohjelmaan.

6. Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Perusopetukseen valmistava opetus ohjaa tunnistamaan eri kulttuureja yhdistäviä hyvän elämän arvoja ja periaatteita. Opiskelu vahvistaa opiskelijan taitoja toimia kulttuurisesti monimuotoisessa yhteiskunnassa sekä kartuttaa oppilaan kulttuurienvälistä toimintakykyä. Opetus kannustaa vuorovaikutukseen eri kulttuuriryhmien välille ja kantaväestön kanssa. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa edistetään hyviä etnisiä suhteita. Syrjintää, rasismia, väkivaltaa tai kiusaamista ei sallita missään muodossa eikä keneltäkään.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen pohjautuu suunnitelmallisesti toteutettaviin oppimisen edellytyksiä tukeviin opetusjärjestelyihin. Nämä on kuvattu perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 7 ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 5. Opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti oppilaan hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä seikoista, kuten kodin ja koulun yhteistyöstä, riittävästä opiskeluhuollollisesta tuesta sekä oppilaanohjauksesta. Näiden määrittelyssä voidaan soveltuvien osien hyödyntää esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana selviää oppilaan tarve oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, tuki annetaan oppilaalle parhaiten soveltuvalla tavalla.

Koko kouluyhteisön tulee työskennellä sen eteen, että valmistavan opetuksen oppilaat osallistetaan yhdenvertaisesti kaikkeen koulun toimintaan. Perusopetuksen valmistavassa opetuksessa oppilaiden ja eri kulttuureiden välillä on vuorovaikutustilanteita, joissa voidaan luontevasti edistää hyviä etnisiä suhteita luokassa.

Valmistavan opetuksen aikana tulee tunnistaa ja ottaa huomioon mahdolliset oppimisvaikeudet, jotta tuen tarve ja sen edellyttämät tukimuodot voidaan aloittaa oikea-aikaisesti. Oppilaiden mahdollinen traumatausta tulee ottaa huomioon. Traumaattiset kokemukset voivat näkyä sulkeutuneisuutena, levottomuutena, masentuneisuutena tai oppimisvaikeuksina.

Valmistavassa opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti oppilaan hyvinvoinnista ja tuetaan kotoutumista. Oppilaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen käsittää oppimisen ja koulunkäynnin tuen lisäksi myös kodin ja koulun yhteistyön, opiskeluhuollon ja opiskelun ohjaamisen.

6.1. Opetuksen eriyttäminen

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat eroavat toisistaan kielitaidoltaan, oppimis- ja opiskeluvaikeuksiltaan, kiinnostuksen kohteiltaan ja motivaatioiltaan sekä oppimistarpeiltaan. Valmistava opetus pyritään järjestämään niin, että nämä oppilaiden väliset erot otetaan huomioon. Esimerkiksi eri-ikäiset ja kielitaidoltaan eritasoiset oppilaat voidaan jakaa omiksi ryhmikseen. Lisäksi oppilaiden erilaiset oppimistarpeet voidaan ottaa huomioon eriyttämällä opetusta.

Valmistavaa opetusta kehitetään tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti yhtenäisenä kokonaisuutena, jossa oppilaan kielitaito ja muut valmiudet kehittyvät jatkuvasti. Oppilaat saavat myös mahdollisuuksia oppia toisiltaan, tukea toisiaan ja toimia kielenkäytön mallina toisilleen.

Tärkeässä asemassa on opettajan antama vuorovaikutuksellinen tuki, jonka avulla oppilas suoriutuu myös sellaisista tehtävistä, jotka voisivat itsenäisesti olla mahdottomia suorittaa. Jotta oppimistapahtuma olisi toimiva, sen suunnittelu edellyttää hyvää oppilaantuntemusta. Niinpä on tarpeen selvittää mm. oppilaiden opiskelutottumukset, asenteet suomen/ruotsin kieltä kohtaan sekä käsitykset suomen/ruotsin kielen taidon tärkeydestä ja vaikeudesta sekä oppilaiden lähtötaso kielitaidon eri osa-alueiden osalta.

Tämän pohjatiedon varassa opettaja voi tarpeen mukaan eriyttää muun muassa eri oppiaineiden opetukseen käytettävää aikaa, oppiaineiden syvyyttä tai laajuutta, menetelmiä, työtapoja tai materiaaleja. Eriyttäminen tarkoittaa käytännössä ennen kaikkea sisältöjen valintaa sekä tarkoituksenmukaisia opetusjärjestelyitä. On tärkeää, että jokainen oppilas saa oman taitotason mukaisia ja sopivan haastavia tehtäviä. Myös mahdolliset oppimisen vaikeudet on tärkeä selvittää, jotta tuen tarve voidaan tunnistaa ja antaa tukea oikea-aikaisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen ja oppimisen tueksi tarjotaan tarvittavia fyysisiä ja digitaalisia oppimisen apuvälineitä.

Valmistavan opetuksen opetus suunnitellaan oppilaan lähtötaso huomioiden. Opetusta eriytetään sopivan tavoitetaso varmistamiseksi. Opetusta eriytetään mm. sisältöjen valinnalla, vaihtelevilla työtavoilla ja opetusmenetelmillä sekä opetusjärjestelyjen (esim. integroinnit) avulla. Mahdollisuuksien mukaan

käytetään joustavia ryhmittelyjä muiden valmistavan opetuksen ja perusopetuksen ryhmien kanssa. Opettajan työparina voi toimia myös koulunkäynninohjaaja, jonka työpanos lisää käytännön edellytyksiä eriyttämiselle. Oppilaita kannustetaan suomen kielen käyttöön. Opettajat ja ohjaajat tukevat oppilaita selviytymään tehtävistä suomen kielellä. Mahdolliset oppimisvaikeudet pyritään selvittämään varhaisessa vaiheessa.

Perusopetukseen siirryttäessä otetaan huomioon, että valmistavan opetuksen tavoitteena on suomen kielen alkeiden hallinta. Kielitaidon kehittyminen opiskelukielitaidoksi vie useita vuosia, joten oppilas tarvitsee kielellistä tukea opinnoissaan koko perusopetuksen ajan. VALMO-opettaja tiedottaa tulevia opettajia kielitaidon tasosta sekä eriyttämisen tarpeista ja antaa konsultaatiotukea opettajille tarvittaessa jatkossakin.

6.2. Kodin ja koulun yhteistyö

Opetuksen järjestäjä luo edellytykset kodin ja koulun tai esiopetuksen yhteistyölle. Yhteistyön lähtökohtana on osapuolten yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kunnioitus ja kohtelu. Tavoitteena on vuoropuhelun aikaansaaminen oppilaan kasvun ja oppimisen tukemiseksi.

Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon perheiden kieli- ja kulttuuritausta. Tulkkauspalvelun käyttäminen on tarpeellista, jos perheiden kannalta tärkeiden asioiden välittämiseen ei ole yhteistä kieltä. Huoltajille annetaan tietoa suomalaisesta koulusta ja koulutusjärjestelmästä, opetussuunnitelmasta, oppilaan arvioinnista, opetusmenetelmistä ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa käytettävästä oppilaan omasta opinto-ohjelmasta. Perheille annetaan tietoa perusopetukseen siirtymisestä sekä tarvittaessa oppilaan jatko-opintomahdollisuuksista perusopetuksen jälkeen.

VALMO-opettaja tapaa huoltajat vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa. Tapaamisiin järjestetään tulkki. Valmistavan opetuksen ryhmälle voidaan pitää vanhempainilta tarvittaessa. Koko koulun yhteisiin tapahtumiin valmistavan opetuksen oppilaat ja huoltajat osallistuvat samoin periaattein kuin perusopetuksen oppilaat ja huoltajat. Tarvittaessa tapahtumissa voidaan käyttää tulkkia, jotta kynnyksellä osallistumiseen on mahdollisimman matala.

Ensimmäisessä huoltajatapaamisessa kartoitetaan oppilaan koulunkäyntihistoria. Huoltajille kerrotaan suomalaisesta koulujärjestelmästä, koulun käytännöistä, perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteista ja käytännön järjestelyistä sekä opiskeluhuoltopalveluista. Lisäksi huoltajaa ohjataan Wilman käytössä.

Koululla on merkittävä rooli perheiden kasvatustyön tukemisessa. Kodin ja koulun välisessä yhteistyössä tulee kiinnittää huomiota viestinnän selkeyteen. Siinä on tärkeää perheen kieli- ja kulttuuritaustan huomioiminen ja arvostava suhtautuminen vanhemmuuteen eri kulttuureissa. Kodin ja koulun yhteistyötä

vahvistetaan mm. vanhempaintapaamisissa, vanhempainilloissa sekä koulun juhlissa ja tapahtumissa.

6.3. Opiskeluhoolto

Näissä perusteissa käytetään perusopetuslain mukaisesta käsitteestä oppilashuolto ilmaisu opiskeluhoolto, oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta opiskelijasta ilmaisu oppilas ja oppilaitoksesta nimitystä koulu tai esiopetusyksikkö. Mitä jäljempänä todetaan hyvinvointialueesta, koskee myös Helsingin kaupunkia (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 377/2022,1 §).

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opiskeluhoollon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet ja oppilaita samat oikeudet kuin perusopetuksen oppilaille annettavassa opiskeluhoollissa. Opetuksen järjestäjällä tulee olla oppilas- ja opiskelijahuoltolain edellyttämä opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma, jonka laatimisesta on määrätty esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (määräys 4/011/2014).

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaalla on oikeus opetukseen osallistumisen edellyttämään maksuttomaan opiskeluhooltoon (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013, 9 §). Yhteisön ja yksittäisten oppilaiden terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen ulottuu kaikkeen koulutyöhön.

Opiskeluhoolto on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on kaikkien esiopetus- tai kouluyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi oppilailla on oikeus opiskeluhooltopalveluihin, joita ovat kouluterveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 § ja 4 §). Opiskeluhooltopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat (terveydenhuoltolaki 378/2022, 15a § ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 377/2022, 9 §).

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on osa perusopetukseen valmistavan opetuksen yhteisöllistä toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoolto. Opiskeluhooltotyötä ohjaa oppilaan edun ensisijaisuus (YK:n Yleissopimus lapsen oikeuksista 1989).

Opiskeluhoolto toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 377/2022, 3 §), kuten perheen kotoutumissuunnitelmasta vastaavan tahon kanssa. Opiskeluhooltotyössä turvataan oppilaan ja huoltajan osallisuus, työskentelyn luottamuksellisuus sekä kunnioittava vuorovaikutus. Osallisuuden varmistamiseksi huolehditaan tarvittavista tulkkauspalveluista.

Opiskeluhoollon toimintatavoista ja palveluista tiedotetaan suunnitelmallisesti. Huoltajille annetaan tietoa myös suomalaisen koulutusjärjestelmän sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintatavoista ja saatavuudesta. Tiedottamisen ymmärrettävyys on tärkeä varmistaa.

Valmistavan opetuksen oppilaiden oppimisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi noudatetaan Loimaan kaupungin opiskeluhoitosuunnitelmaa. Oppilasta ja huoltajaa tiedotetaan opiskeluhoitoon palveluista. Palvelujen järjestämisessä toimitaan yhteistyössä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa.

6.4. Oppilaanohjaus

Paikallisessa opetussuunnitelmassa kuvataan, miten oppilaanohjaus perusopetukseen valmistavassa opetuksessa toteutetaan. Oppilaanohjauksen tarkoituksena on kehittää oppilaan oppimisvalmiuksia ja tukea hänen sosiaalista kasvuaan sekä ennaltaehkäistä oppimisen vaikeuksia. Oppilaan opiskelua perusopetukseen valmistavassa opetuksessa tuetaan oppilaanohjauksella siten, että opiskelutaidot ja elämänsuunnittelun kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot kehittyvät. Ohjausta voidaan toteuttaa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvattujen ohjaustoiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Perusopetukseen siirtymistä suunniteltaessa tulee huolehtia siitä, että tieto oppilaan valmiuksista ja edistymisestä valmistavassa opetuksessa siirtyy seuraavaan kouluun. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan mahdollisuus tutustua ajoissa tulevaan kouluun. Valmistavan opetuksen oppilaanohjauksessa tulee kiinnittää huomiota myös siihen, että oppilaalla on käsitys omista mahdollisuuksistaan jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaanohjauksen tarkoitus on tukea oppilasta ottamaan vastuuta omasta opiskelustaan ja toiminnastaan ryhmän ja oman lähiympäristönsä aktiivisena jäsenenä ja toimijana oman ikätasonsa mukaisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään siirtymävaiheisiin valmistavasta opetuksesta perusopetukseen ja perusopetuksesta jatkokoulutukseen.

Valmistavan opetuksen oppilaille annetaan tietoa Suomen koulujärjestelmästä ja jatko-opintomahdollisuuksista. Heitä ohjataan kehittämään opiskelutaitojaan ja havainnoimaan omaa oppimistaan. Ammatinvalinta ja urahaaveet pidetään esillä keskusteluissa kaikenikäisten oppilaiden kanssa. Yläkouluikäisten oppilaiden kohdalla tehdään yhteistyötä oppilaanohjaajan kanssa. Oppilaanohjaajan, VALMO-opettajan, oppilaan ja huoltajan kanssa käydyissä keskusteluissa varmistetaan siitä, että oppilaalla ja huoltajilla on riittävät tiedot suomalaisesta koulujärjestelmästä, jotta oppilas voi edetä opinnoissaan ikä- ja taitotasonsa mukaisesti.

6.5. Suunnitelma kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskelu ympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Opetuksen järjestäjällä on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi myös kasvatust keskustelua ja erilaisia kurinpitokeinoja. Kasvatust keskustelussa ja kurinpitoasioissa noudatettavasta menettelystä säädetään perusopetuslaissa.

Kasvatust keskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä pohtia keinot tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi. Opetuksen järjestäjä päättää, millaisissa tapauksissa kasvatust keskustelua käytetään. Kurinpidollisia keinoja ovat perusopetuslain mukaan jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta. Lisäksi työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

Perusopetuslaki velvoittaa opetuksen järjestäjän laatimaan ja ohjeistamaan opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelman kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnittelun tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä oppilaiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnittelu tukee myös koulun järjestyssääntöjen toteutumista. Suunnittelun tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä oppilaiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnittelu tukee myös koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Opetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että jokaisella sen alaisella koululla on käytössään kasvatust keskustelujen ja kurinpitomenettelyjen toteuttamista koskeva suunnitelma. Suunnitelma voidaan laatia osana opetussuunnitelmaa tai erillisenä. Se voidaan laatia kokonaisuudessaan koulujen yhteisenä tai siten, että suunnitelman rakenne ja keskeiset toimintatapalinjaukset ovat yhteisiä ja suunnitelma täsmennetään koulukohtaisesti.

Suunnitelman laadinnassa on otettava huomioon, että kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain laissa mainittuja keinoja ja että näitä keinoja

käytettäessä noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Keinojen käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitoseuraamusten tulee olla suhteessa tekoon. Myös oppilaan ikä ja kehitysvaihe otetaan huomioon. Kurinpidollisia keinoja ei saa käyttää oppilaita häpäisevällä tai loukkaavalla tavalla.

Opetuksen järjestäjä päättää suunnitelman laatimisesta ja valmisteluun osallistuvista tahoista. Oppilaille tulee lain mukaan järjestää mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun. Yhteistyö huoltajien ja muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon edustajien kanssa tukee suunnitelman toteutumista. Henkilöstöä ja oppilaskuntaa tulee kuulla ennen suunnitelman hyväksymistä tai päivittämistä.

Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaita koskevat samat koulun järjestyssäännöt kuin perusopetuksen oppilaitakin. Myös kurinpidolliset toimenpiteet ovat samat. Valmistavassa opetuksessa noudatetaan Loimaan kaupungin suunnitelmaa kasvatustieteiden ja kurinpitomenettelyjen toteuttamisesta. Tarvittaessa oppilaan ymmärrys koulun järjestyssäännöistä ja oppilailta edellytettävästä käyttäytymisestä koulussa varmistetaan tulkkiä käyttäen.

7. Oppilaan arviointi

Paikallisessa opetussuunnitelmassa määrätään valmistavaan opetukseen osallistuvien arvioinnista sekä heille annettavasta todistuksesta. Arvioinnin tulee olla ohjaavaa, kannustavaa ja monipuolista. Oppilaan edellytyksiä itsearviointiin kehitetään. Oppilaille ja hänen huoltajalleen annetaan valmistavan opetuksen aikana tietoa oppilaan opintojen edistymisestä.

Arvioinnin suorittavat yhteistyössä kaikki oppilasta opettavat opettajat. Arviointi perustuu monipuoliseen havainnointiin ja eri menetelmin kerättyihin näyttöihin valmistavan opetuksen aikana ja sen päättyessä. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ei käytetä numeerista arviointia.

Oppilaan formatiivinen arviointi pohjautuu hänen omaan opinto-ohjelmaansa. Arviointi on jatkuvaa ja opinto-ohjelmaa päivitetään aina tarvittaessa. Oppilasta ohjataan kehittämään itsearviointitaitojaan.

Arvioinnissa käytetään monipuolisia menetelmiä ja oppilas tutustuu monipuolisesti perusopetuksessa käytössä oleviin arviointimenetelmiin. Arviointi on sanallista.

8. Todistukset

Perusopetukseen valmistavan opetuksen päätteeksi oppilaalle annetaan todistus perusopetukseen valmistavaan opetukseen osallistumisesta. Todistukseen merkitään perusopetukseen valmistavan opetuksen laajuus, opiskellut oppiaineet, niiden laajuus ja opetuksen sisältö.

Valmistavaan opetukseen osallistumisesta annetaan oppilaille osallistumistodistus.

Tämän opetussuunnitelman liitteenä on valmistavan opetuksen todistusmalli.

9. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaan omaan opinto-ohjelmaan voi kuulua perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja. Oppilas voi suorittaa valmistavan opetuksen aikana jonkin oppiaineen vuosiluokan oppimäärän tai jonkin oppiaineen koko oppimäärän osallistumalla perusopetuslaissa tarkoitettuun erityiseen tutkintoon.

Erityiseen tutkintoon osallistuvan tulee osoittaa, että hänen tietonsa ja taitonsa vastaavat eri oppiaineissa perusopetuksen oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja. Tutkintoon osallistuvan oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa tarkennettuihin eri oppiaineiden tavoitteisiin.

Erityisessä tutkinnossa käytettäviä todistuksia koskevat määräykset sisältyvät perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin.

Erityisen tutkinnon suorittamisesta päättää koulun rehtori. Erityisesti yläkouluikäisten oppilaiden kohdalla erityisen tutkinnon suorittaminen on tarpeen, jotta he saavuttavat perusopetuksen päättöarvosanat kaikissa oppiaineissa.

Liite

TODISTUS OSALLISTUMISESTA PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVAAN OPETUKSEEN

Hirvikosken Yhtenäiskoulu
Koulun nimi

Valmistavan opetuksen kesto ja laajuus
xx.xx.xxxx – xx.xx.xxxx ___ h/vko

Maija Malli
Oppilaan nimi

xxxxxxxx
Syntymäaika

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (voidaan käyttää liitteestä poimittuja lauseita)

Vuorovaikutustilanteissa toimiminen:

Tekstien tulkitseminen:

Tekstien tuottaminen:

Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena:

Matematiikka

Muut oppiaineet (luetellaan ne oppiaineet, joissa saanut opetusta/integroitu perusopetukseen)

Englanti ___ vvt

Ympäristöoppi ___ vvt

Liikunta ___ vvt

Musiikki ___ vvt

Kuvataide ___ vvt

Käsityö ___ vvt

Oppilas jatkaa koulunkäyntiään perusopetuksen _____ luokalla.

Oppilaalle on laadittu opinto-ohjelma. Opinto-ohjelmassa kuvataan opintojen edistymistä ja opetusjärjestelyjä. Opinto-ohjelmaa käytetään pohjana perusopetuksen opintojen suunnittelussa.

Loimaalla _____ / _____ 20__

Opettaja

Huoltaja

Todistus on Opetushallituksen määräyksen 57/011/2015 mukainen